

CHÍNH PHỦ

Số: 412/TTr-CP

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 10 tháng 10 năm 2017

TỜ TRÌNH TÓM TẮT

Về dự án Luật đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt

Thực hiện Nghị quyết số 34/2017/QH14 ngày 08/6/2017 của Quốc hội về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2018 và điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2017, Chính phủ đã có Tờ trình số 411/TTr-CP ngày 10/10/2017 trình Quốc hội về dự án Luật đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt (sau đây gọi tắt là dự án Luật). Dưới đây là nội dung tóm tắt của dự án Luật:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG LUẬT

1. Luật hóa chủ trương, chiến lược, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội về đặc khu kinh tế (ĐKKT) tại các Đại hội VIII, X, XI và XII của Đảng. Gần đây, Nghị quyết TW 5 Khóa XII của Đảng đã xác định "xây dựng một số đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt (HCKTĐB) với thể chế vượt trội để tạo cực tăng trưởng và thử nghiệm đổi mới, hoàn thiện tổ chức bộ máy thuộc hệ thống chính trị".

2. Cụ thể hóa quy định của Hiến pháp về đơn vị HCKTĐB để áp dụng tại 3 đơn vị HCKTĐB Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc đã được Bộ Chính trị đồng ý chủ trương thành lập tại Kết luận số 21-TB/TW ngày 22/3/2017 (Kết luận số 21-TB/TW).

3. Sau nhiều năm duy trì tốc độ tăng trưởng khá, những năm gần đây, nền kinh tế nước ta đang có dấu hiệu phát triển chậm lại do việc khai thác các tiềm năng tinh của nền kinh tế đang dần tới hạn và sức hút của các mô hình khu kinh tế (KKT), khu công nghiệp (KCN), khu chế xuất (KCX), khu công nghệ cao (KCNC) sau 25 năm phát triển giảm dần, thiếu động lực phát triển đột phá.

4. Chúng ta đã có kinh nghiệm trong xây dựng, quản lý một số đặc khu, KCN, KCX, KKT, KCNC. Đây là tiền đề quan trọng để xây dựng các đơn vị HCKTĐB. Thực tế mỗi khi nền kinh tế gặp khó khăn, chúng ta thường tập trung gỡ bỏ những rào cản về thể chế để giải phóng sức sản xuất, thúc đẩy phát triển.

Bên cạnh đó, nước ta có thuận lợi về chính trị ổn định, nền kinh tế thị trường đang dần được hoàn thiện, hội nhập quốc tế sâu rộng, quy mô dân số hơn 90 triệu người với sức mua ngày một tăng; Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc đều là những khu vực có vị trí chiến lược về kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh và có tiềm năng phát triển một số ngành, nghề có thể cạnh tranh quốc tế nếu có được thể chế, chính sách về kinh tế, hành chính, tư pháp phù hợp và vượt trội so với trong nước và quốc tế.

5. Nhìn ra thế giới, từ năm 1942, nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ đã xây dựng và phát triển khá thành công mô hình với các tên gọi khác nhau như: khu thương mại tự do (KTMTD), đặc khu kinh tế (ĐKKT), đặc khu hành chính

(ĐKHC), thành phố tự do...(gọi tắt là đặc khu kinh tế). Các ĐKKT này đã và đang trở thành đầu tàu phát triển, có tính lan tỏa và tiếp tục được hoàn thiện ở trình độ cao hơn.

Do vậy, cần thiết phải xây dựng Luật điều chỉnh riêng để tạo cơ sở pháp lý áp dụng đối với mô hình phát triển mới tại các khu vực Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc.

II. KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN CÁC MÔ HÌNH ĐẶC KHU KINH TẾ TRÊN THẾ GIỚI

Trên thế giới, số lượng các ĐKKT tăng nhanh qua từng thời kỳ và tới năm 2016 đã có khoảng 4.500 ĐKKT tại 140 quốc gia và vùng lãnh thổ. Ở Châu Á, từ cuối những năm 1960, các mô hình ĐKKT đã được phát triển mạnh ở nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ. Nhiều ĐKKT đã có những thành công vượt trội như ở Trung Quốc, Hàn Quốc, Các Tiểu vương quốc Ả Rập thống nhất. Tuy nhiên, cũng có một số ĐKKT ở Ấn Độ, Parkistan, một số quốc gia ở Châu Phi phát triển không thành công.

Các yếu tố dẫn đến thành công của các ĐKKT gồm: (1) có vị trí địa kinh tế chiến lược; (2) có Luật điều chỉnh riêng cho ĐKKT; (3) có môi trường đầu tư kinh doanh và chính sách ưu đãi cạnh tranh quốc tế; được phép thử nghiệm chính sách mới; (4) chiến lược phát triển ngành, nghề rõ ràng; (5) có sự hỗ trợ đầu tư ban đầu của Nhà nước; (6) bộ máy quản lý hành chính tinh gọn và hiệu quả.

Các yếu tố dẫn đến sự không thành công của một số ĐKKT gồm: (1) vị trí không thuận lợi dẫn đến các chi phí đầu tư lớn; (2) chính sách ưu đãi thiếu tính cạnh tranh quốc tế; (3) chính sách lao động cứng nhắc; (4) kết cấu hạ tầng chưa đáp ứng được yêu cầu của nhà đầu tư; (5) giá thuê và các dịch vụ bao cấp; (6) mô hình quản lý và tổ chức bộ máy cồng kềnh, kém hiệu quả.

III. MỤC TIÊU VÀ QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG LUẬT

1. Mục tiêu xây dựng Luật

- Tạo cơ sở pháp lý cho việc xây dựng và phát triển ba đơn vị HCKTĐB Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc.

- Hình thành khu vực tăng trưởng cao với phương thức quản lý mới, có môi trường sống hiện đại; tạo ra được giá trị mới và gia tăng cao; nâng cao thu nhập bình quân đầu người và đóng góp cho ngân sách nhà nước.

- Tạo ra một môi trường đầu tư kinh doanh đặc biệt thuận lợi cho khởi nghiệp sáng tạo, nghiên cứu và phát triển, các ngành công nghệ mới, công nghệ cao, công nghệ sinh học; giáo dục, y tế; dịch vụ, du lịch nghỉ dưỡng cao cấp, công nghiệp văn hóa; phát triển ngành dịch vụ hậu cần cảng biển và sân bay; thương mại, tài chính.

- Từ thực tiễn phát triển của các đơn vị HCKTĐB có thể nhân rộng trong cả nước những thể chế, chính sách và mô hình quản lý mới, hiệu lực, hiệu quả.

2. Quan điểm xây dựng Luật

- Quán triệt các Nghị quyết của Đại hội Đảng, Ban chấp hành Trung ương Đảng, chỉ đạo của Bộ Chính trị về phát triển đơn vị HCKTĐB; bám sát và cụ thể hóa các quy định của Hiến pháp và các quy định liên quan.

- Xây dựng thể chế mới, chính sách vượt trội trên các mặt kinh tế - xã hội, hành chính và tư pháp, cao hơn và thuận lợi hơn so với quy định của các luật hiện hành, phù hợp với Hiến pháp, các Điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên và có tính cạnh tranh quốc tế.

- Tổ chức chính quyền địa phương tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả trên cơ sở được phân cấp, phân quyền mạnh; đảm bảo vai trò lãnh đạo của Đảng; giữ vững độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của đất nước; bảo đảm quốc phòng, an ninh; giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc; đảm bảo phát triển bền vững.

- Ngoài chính sách chung áp dụng đối với các đơn vị HCKTĐB, có quy định chính sách riêng cho từng đơn vị HCKTĐB.

IV. NHỮNG NỘI DUNG CHÍNH CỦA DỰ THẢO LUẬT

Dự thảo Luật có kết cấu gồm 6 Chương với 104 Điều và 5 Phụ lục quy định chính sách đặc biệt về kinh tế - xã hội, tổ chức chính quyền địa phương, Tòa án, Viện Kiểm sát và cơ quan khác của Nhà nước tại đơn vị HCKTĐB như sau:

1. Về chính sách phát triển kinh tế - xã hội

a) Về quy hoạch, mỗi đơn vị HCKTĐB chỉ xây dựng một quy hoạch tổng thể trên cơ sở tích hợp các ngành, đảm bảo tính đồng bộ và tầm nhìn dài hạn do Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

b) Xây dựng môi trường đầu tư kinh doanh đặc biệt thuận lợi:

- Thu hẹp ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện từ 243 ngành, nghề được áp dụng chung trên phạm vi cả nước xuống còn 108 ngành, nghề được áp dụng riêng tại đơn vị HCKTĐB;

- Bãi bỏ những hạn chế về điều kiện đầu tư đối với nhà đầu tư nước ngoài đầu tư kinh doanh trong ngành, nghề ưu tiên phát triển của đơn vị HCKTĐB;

- Cho phép lựa chọn áp dụng pháp luật nước ngoài, tập quán quốc tế đối với hợp đồng dân sự, kinh doanh, thương mại có yếu tố nước ngoài giữa nhà đầu tư và tổ chức, cá nhân tại đơn vị HCKTĐB, trong đó, có ít nhất một bên là nhà đầu tư nước ngoài;

- Cho phép nhà đầu tư được lựa chọn giải quyết tranh chấp trong hoạt động đầu tư kinh doanh tại đơn vị HCKTĐB, trong đó có ít nhất một bên là nhà đầu tư nước ngoài tại Tòa án nước ngoài trừ một số tranh chấp thuộc thẩm quyền giải quyết riêng biệt của Tòa án Việt Nam;

- Quy định việc thực hiện các thủ tục về đất đai, xây dựng, môi trường, xuất nhập khẩu, hải quan, lao động...tại Trung tâm hành chính công theo cơ chế một cửa liên thông và qua hệ thống mạng trực tuyến.

c) Mở rộng và tạo điều kiện thuận lợi hơn cho nhà đầu tư trong nước và nước ngoài trong tiếp cận đất đai, thế chấp tài sản trên đất và sở hữu nhà ở:

- Cho phép thời hạn sử dụng đất tối đa là 99 năm đối với các dự án trong lĩnh vực khởi nghiệp sáng tạo, nghiên cứu và phát triển, y tế, giáo dục và các ngành, nghề ưu tiên phát triển của từng đơn vị HCKTĐB và dự án đầu tư của nhà đầu tư chiến lược;

- Cho phép tổ chức kinh tế được thế chấp tài sản gắn liền với đất tại tổ chức tín dụng nước ngoài có hiện diện thương mại tại Việt Nam;

- Quy định tổ chức, cá nhân nước ngoài có quyền chuyển nhượng và nhận chuyển nhượng, mua, thuê mua, nhận tặng cho, nhận thừa kế và sở hữu nhà ở thương mại trong dự án nhà ở và dự án bất động sản nghỉ dưỡng từ các tổ chức, cá nhân trong nước.

d) Chính sách huy động nguồn lực và hỗ trợ từ ngân sách nhà nước để đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội và thực hiện các chính sách đặc thù tại Luật:

- Nhà đầu tư được đề xuất hình thức đầu tư phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng theo thông lệ quốc tế để chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB xem xét, quyết định;

- Đối với các nhiệm vụ chi của ngân sách nhà nước có liên quan trực tiếp đến dự án đầu tư của nhà đầu tư mà chưa bố trí được vốn thì nhà đầu tư được phép ứng trước vốn để thực hiện và được lựa chọn các phương thức hoàn trả vốn ứng trước quy định tại Luật;

- Quy định NSTW hỗ trợ có mục tiêu cho các đơn vị HCKTĐB và để lại toàn bộ số tăng thu nội địa trên địa bàn trong 10 năm để xây dựng kết cấu hạ tầng kỹ thuật và xã hội, công trình bảo vệ môi trường và thực hiện chính sách đặc thù quy định tại Luật;

- Cho phép bội chi ngân sách đơn vị HCKTĐB để đầu tư dự án thuộc kế hoạch đầu tư công trung hạn đã được quyết định bằng các nguồn vay trong nước.

đ) Chính sách ưu đãi đầu tư về thuế, đất đai vượt trội quy định hiện hành và cạnh tranh được với các ĐKKT trên thế giới để thu hút đầu tư vào các ngành, nghề ưu tiên phát triển với 02 mức:

- Ưu đãi cao nhất áp dụng đối với dự án đầu tư khu hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo, nghiên cứu và phát triển, y tế, giáo dục, dự án đầu tư thuộc các ngành nghề ưu tiên phát triển của từng đơn vị HCKTĐB và dự án của nhà đầu tư chiến lược;

- Đối với ngành, nghề lĩnh vực còn lại: ưu đãi như với KKT hiện nay.

e) Chính sách phát triển các ngành dịch vụ, du lịch:

Kiểm tra quy hoạch Phú Quốc truy cập: PhuQuocHome.Vn

- Quy định cho phép giá trị bán hàng miễn thuế cho khách du lịch Việt Nam và người nước ngoài tại khu phi thuế quan bằng với định mức miễn thuế nhập khẩu đối với hàng lý của người nhập cảnh cho từng lần nhập cảnh theo quy định của pháp luật về thuế xuất khẩu, nhập khẩu.

- Thực hiện miễn thị thực với thời gian tạm trú không quá 60 ngày trong thời gian 180 ngày và cấp thị thực điện tử cho người nước ngoài.

- Cho phép các hãng hàng không quốc tế được phép vận chuyển hàng không quốc tế kết hợp nhiều điểm, trong đó có ít nhất một điểm đến hoặc một điểm đi tại đơn vị HCKTĐB.

- Áp dụng mức thuế suất thuế tiêu thụ đặc biệt đối với dịch vụ kinh doanh casino, kinh doanh đặt cược thấp hơn mức thuế suất hiện hành trong 10 năm đầu kể từ khi có doanh thu để cạnh tranh với Singapore, Malaysia, Macao, Campuchia trong việc thu hút người nước ngoài chơi casino.

g) Chính sách phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao:

Quy định hỗ trợ đào tạo nghề cho người lao động; quy định chính sách tiền lương tự chủ, thuê khoán chuyên gia để thu hút nguồn nhân lực có chất lượng.

h) Chính sách khác:

- Quy định cho phép chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB ban hành một số quy chuẩn môi trường trên địa bàn nghiêm ngặt hơn so với quy chuẩn môi trường quốc gia.

- Quy định đơn vị HCKTĐB là một cấp ngân sách thuộc hệ thống ngân sách nhà nước, có dự toán ngân sách riêng.

2. Về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương và các cơ quan khác của Nhà nước tại đơn vị HCKTĐB

a) Về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương

Theo quy định của Hiến pháp (khoản 1 Điều 110), đơn vị HCKTĐB được phân định là một loại đơn vị hành chính của nước Việt Nam. Hiến pháp không quy định cụ thể đơn vị này có vị trí tương đương cấp tỉnh hay huyện và không quy định việc phân chia các đơn vị hành chính cấp dưới của đơn vị này.

Tại Kết luận số 21-TB/TW, Bộ Chính trị đã đồng ý cho thành lập ba đơn vị HCKTĐB Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc trực thuộc tỉnh và yêu cầu cơ cấu, mô hình tổ chức chính quyền địa phương do luật quy định.

Hiến pháp quy định: Chính quyền địa phương được tổ chức ở các đơn vị hành chính (khoản 1 Điều 111); Cấp chính quyền địa phương (gồm có HĐND và UBND) được tổ chức phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo và đơn vị HCKTĐB do luật định (khoản 2 Điều 111).

Hiến pháp không quy định chính quyền địa phương ở tất cả các đơn vị hành chính, trong đó có đơn vị HCKTĐB, được tổ chức thành cấp chính quyền địa phương, tức là đều phải có HĐND và UBND. Quy định của Hiến pháp về chính quyền địa phương được thiết kế theo hướng mở, tạo không gian cải cách, đổi mới tổ chức chính quyền địa phương, đáp ứng yêu cầu của phát triển của đất nước.

Nếu chính quyền địa phương ở đơn vị HCKTĐB được xác định là cấp chính quyền địa phương thì tổ chức chính quyền địa phương gồm HĐND và UBND. Nếu chính quyền địa phương ở đơn vị HCKTĐB không được xác định là cấp chính quyền địa phương thì chính quyền địa phương ở đó có thể được tổ chức khác với chính quyền địa phương ở đơn vị HCKTĐB được xác định là cấp chính quyền địa phương.

Chính phủ trình Quốc hội 02 phương án tổ chức và hoạt động của chính quyền phương ở đơn vị HCKTĐB như sau:

* **Phương án 1:** Chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB là thiết chế Trưởng Đơn vị HCKTĐB cùng các cơ quan chuyên môn trực thuộc và Trưởng Khu hành chính.

Chính quyền địa phương tại ba đơn vị HCKTĐB không phải là cấp chính quyền địa phương. Theo đó:

Một là, không tổ chức HĐND và UBND tại ba đơn vị HCKTĐB. Chính quyền địa phương tại ba đơn vị này là thiết chế Trưởng Đơn vị HCKTĐB. Trưởng Đơn vị HCKTĐB có bộ máy giúp việc, các cơ quan chuyên môn và Trưởng Khu hành chính.

Hai là, Trưởng Đơn vị HCKTĐB thực hiện chức năng quản lý nhà nước, quyết định, tổ chức thực hiện toàn bộ các hoạt động hành chính, kinh tế - xã hội trên địa bàn đơn vị HCKTĐB. Trưởng Đơn vị HCKTĐB do Thủ tướng Chính phủ bổ nhiệm theo đề nghị của Chủ tịch UBND cấp tỉnh.

Ba là, đơn vị HCKTĐB không được phân định thành các đơn vị hành chính cấp dưới mà được chia thành các khu hành chính trực thuộc. Tại khu hành chính có Trưởng Khu hành chính là người đại diện hành chính của Trưởng Đơn vị HCKTĐB;

Bốn là, phân cấp, phân quyền có liên quan tới 4 cấp cho Trưởng Đơn vị HCKTĐB gồm: cấp trung ương; cấp tỉnh; cấp huyện và cấp xã.

Năm là, do không tổ chức HĐND ở đơn vị HCKTĐB nên một số thẩm quyền của HĐND cấp huyện theo quy định hiện hành được điều chuyển lên HĐND cấp tỉnh và UBND, Chủ tịch UBND cấp tỉnh.

Sáu là, quy định cụ thể cơ chế giám sát, kiểm tra của cơ quan dân cử, cơ quan hành chính nhà nước cấp trên và Nhân dân đối với Trưởng Đơn vị HCKTĐB.

Phương án 1 có những ưu điểm và hạn chế như sau:

Kiểm tra quy hoạch Phú Quốc truy cập: PhuQuocHome.Vn

- Ưu điểm: tổ chức chính quyền địa phương là phù hợp với quy định của Hiến pháp về chính quyền địa phương (khoản 1 Điều 111) và nguyên tắc Nhân dân thực hiện quyền lực nhà nước không chỉ thông qua Quốc hội và HĐND, mà còn thông qua các cơ quan khác của Nhà nước (Điều 6). Tạo sự đột phá về thể chế hành chính và tổ chức chính quyền địa phương; đổi mới căn bản cơ cấu tổ chức, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và mối quan hệ công tác của chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB; bảo đảm tổ chức bộ máy và nhân sự tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; làm rõ và đề cao vai trò, trách nhiệm cá nhân của người đứng đầu; bảo đảm sự giám sát của các chủ thể có liên quan; phù hợp với yêu cầu đặc biệt về phát triển kinh tế - xã hội của đơn vị HCKTĐB. Chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB là sự thử nghiệm đổi mới bộ máy nhà nước theo Nghị quyết số 11-NQ/TW.

- Hạn chế: chính quyền địa phương là thiết chế Trưởng Đơn vị HCKTĐB, các cơ quan chuyên môn và Trưởng Khu hành chính nhưng không phải là một cấp chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND nên có thể dẫn đến lạm quyền nếu không có sự giám sát, kiểm tra chặt chẽ.

* **Phương án 2:** Tổ chức một cấp chính quyền địa phương ở đơn vị HCKTĐB

Chính quyền địa phương tại ba đơn vị HCKTĐB là một cấp chính quyền địa phương. Theo đó:

Một là, tổ chức HĐND và UBND tại ba đơn vị HCKTĐB.

Hai là, đơn vị HCKTĐB không được phân định thành các đơn vị hành chính cấp dưới mà được chia thành các khu hành chính trực thuộc. Tại khu hành chính không tổ chức cấp chính quyền địa phương mà tổ chức Văn phòng khu hành chính với tính chất là cơ quan đại diện hành chính của UBND đơn vị HCKTĐB trên địa bàn khu hành chính.

Ba là, phân cấp, phân quyền có liên quan tới 4 cấp cho chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB gồm: cấp trung ương; cấp tỉnh; cấp huyện và cấp xã.

Bốn là, chỉ quy định nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND trong tổ chức và bảo đảm việc thi hành Hiến pháp và pháp luật; quyết định vấn đề chiến lược trong một số lĩnh vực quan trọng và giám sát việc thực hiện. Thu hẹp nhiệm vụ, quyền hạn tập thể của UBND, chủ yếu tập trung vào ban hành văn bản quy phạm pháp luật và thể chế điều hành đơn vị HCKTĐB. Tăng cường nhiệm vụ, quyền hạn của Chủ tịch UBND trong việc quản lý, điều hành và quyết định các vấn đề cụ thể.

Hoạt động giám sát của cơ quan dân cử và kiểm soát của cơ quan nhà nước cấp trên đối với chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB và các cơ quan khác của Nhà nước tại đơn vị HCKTĐB thực hiện theo quy định của pháp luật hiện hành và quy định của Luật này.

Phương án 2 có những ưu điểm và hạn chế như sau:

- Ưu điểm: tổ chức một cấp chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND tại đơn vị HCKTĐB theo quy định tại khoản 2 Điều 111 của Hiến pháp; không gây xáo trộn nhiều so với tập quán tổ chức chính quyền địa phương hiện nay ở nước ta; đổi mới một bước cách thức tổ chức cấp chính quyền địa phương ở xã, phường, thị trấn;

- Hạn chế: chưa tạo được bước đột phá và đặc biệt về tổ chức bộ máy chính quyền địa phương; tổ chức bộ máy và nhân sự của chính quyền địa phương ở đơn vị HCKTĐB chưa tinh gọn; vẫn chủ yếu làm việc theo chế độ tập thể; thủ tục còn phức tạp; chưa tương thích với tính chất đặc biệt của chính sách kinh tế - xã hội của đơn vị HCKTĐB; chưa tiệm cận các kinh nghiệm tốt trên thế giới.

b) Tổ chức và hoạt động của Tòa án nhân dân, Viện Kiểm sát nhân dân và các cơ quan khác của Nhà nước

- Tổ chức và hoạt động của Tòa án nhân dân:

+ Về cơ cấu tổ chức: Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB có cơ cấu tổ chức tương đương với Tòa án nhân dân cấp huyện, có thể bổ sung các Tòa chuyên trách gồm: Tòa kinh tế, Tòa Lao động, Tòa hành chính so với Tòa án nhân dân cấp huyện, đồng thời có thể có các Tòa chuyên trách khác. Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB có thể có Thẩm phán cao cấp để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ.

+ Về thẩm quyền: Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB có thẩm quyền tương đương với Tòa án nhân dân cấp huyện trong việc xử lý các vụ việc, vụ án tại địa bàn đơn vị HCKTĐB; đồng thời được bổ sung phần lớn thẩm quyền giải quyết theo thủ tục sơ thẩm của Tòa án nhân dân cấp tỉnh đối với các vụ việc, vụ án đặc thù về dân sự, hành chính (bao gồm cả các vụ án, vụ việc có yếu tố nước ngoài).

Cho phép đương sự lựa chọn Tòa án nhân dân cấp tỉnh hoặc Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB là cơ quan giải quyết theo thủ tục sơ thẩm đối với khiếu kiện hành vi hành chính của Trưởng đơn vị HCKTĐB (đối với phương án 1) hoặc Chủ tịch Ủy ban nhân dân đơn vị HCKTĐB (đối với phương án 2).

Thẩm quyền xét xử sơ thẩm các vụ án hình sự của Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB được quy định tương đương với thẩm quyền của Tòa án nhân dân cấp huyện theo quy định tại Bộ luật tố tụng hình sự.

- Tổ chức và hoạt động của Viện Kiểm sát nhân dân, Cơ quan thi hành án dân sự đơn vị HCKTĐB được quy định tương ứng với tổ chức hoạt động, thẩm quyền của Tòa án nhân dân đơn vị HCKTĐB.

- Tổ chức và hoạt động của các cơ quan khác của Nhà nước tại đơn vị HCKTĐB: quy định tổ chức và hoạt động của các cơ quan công an, quân đội và các cơ quan trung ương được tổ chức theo ngành dọc trên địa bàn đơn vị HCKTĐB bao gồm: Ban Chỉ huy Quân sự, Đoàn Biên phòng đơn vị HCKTĐB, Công an đơn vị HCKTĐB, cơ quan Tài chính, chi nhánh Ngân hàng Nhà nước, Bảo hiểm Xã hội theo hướng tinh gọn, có đủ thẩm quyền để giải quyết nhanh

các yêu cầu của người dân và doanh nghiệp đồng thời đảm bảo quốc phòng, an ninh tại đơn vị HCKTĐB.

3. Quy định riêng đối với 3 đơn vị HCKTĐB

Trên cơ sở đánh giá định tính và định lượng, dự thảo Luật quy định mục tiêu phát triển, ngành, nghề ưu tiên phát triển riêng của từng đơn vị HCKTĐB, cụ thể như sau:

- *Vân Đồn*: phát triển các ngành công nghệ cao, công nghiệp hỗ trợ công nghệ cao; du lịch sinh thái, du lịch văn hóa, công nghiệp văn hóa; dịch vụ hàng không và hậu cần hàng không; dịch vụ thương mại và mua sắm.

- *Bắc Vân Phong*: phát triển các ngành công nghệ thông tin, điện tử, cơ khí chính xác; cảng biển hàng hóa và hành khách quốc tế; dịch vụ hậu cần cảng biển; du lịch nghỉ dưỡng, thương mại, tài chính.

- *Phú Quốc*: phát triển du lịch nghỉ dưỡng, du lịch sinh thái; hội nghị, triển lãm quốc tế, dịch vụ thương mại và mua sắm; dịch vụ quản lý tài sản; dịch vụ y tế, giáo dục chất lượng cao; công nghệ sinh học.

Ngoài ra, dự thảo Luật quy định một số chính sách ưu đãi riêng áp dụng đối với từng đơn vị HCKTĐB.

V. CÁC VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN

1. Về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB

Chính phủ xin ý kiến Quốc hội về 2 phương án xây dựng chính quyền địa phương tại đơn vị HCKTĐB:

- **Phương án 1**: Chính quyền địa phương đơn vị HCKTĐB là thiết chế Trưởng Đơn vị HCKTĐB cùng các cơ quan chuyên môn trực thuộc và Trưởng Khu hành chính; tổ chức các khu hành chính thuộc đơn vị HCKTĐB; Trưởng Khu hành chính là người đại diện hành chính của Trưởng Đơn vị HCKTĐB tại Khu hành chính.

- **Phương án 2**: Tổ chức một cấp chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND tại đơn vị HCKTĐB; tổ chức các khu hành chính thuộc đơn vị HCKTĐB; tổ chức Văn phòng khu hành chính với tính chất là cơ quan đại diện hành chính của UBND đơn vị HCKTĐB tại khu hành chính.

Chính phủ ưu tiên lựa chọn phương án 1.

2. Về thời gian trình các đề án thành lập đơn vị HCKTĐB

Chính phủ xin trình các Đề án và dự thảo Nghị quyết của Quốc hội thành lập các đơn vị HCKTĐB Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc để Quốc hội tham khảo khi cho ý kiến về dự thảo Luật tại Kỳ họp thứ 4. Trên cơ sở ý kiến của các đại biểu Quốc hội, Chính phủ thực hiện trình tự, thủ tục theo quy định

đề trình Quốc hội thông qua Nghị quyết thành lập ba đơn vị này đồng thời với thông qua dự án Luật tại Kỳ họp thứ 5 Quốc hội khóa XIV.

Chính phủ kính báo cáo tóm tắt một số nội dung về dự án Luật để Quốc hội xem xét, cho ý kiến./.